

“Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен Әлмәт интернат-мәктәбе”
дәүләт бюджет гомуми белем учреждениесе

Педагогик
киңәшмә утырышында каралды
“29”август 2022ел. №1
Интернат мәктәбе директоры

Л.Р.Мартынова
Боярык белән кертелде №98-0
“ 31 ”08 2022 ел

1нче ГОМУМБЕЛЕМБИРҮ сыйныфы өчен
уку предметы буенча ТУГАН (ТАТАР) ТЕЛЕННӘН
эш программасы
Атнага **1** сәгать, елга **33** сәгать

Төзүчесе:
татар теле һәм әдәбият укытучысы Мөхәммәтжанова Л.Ф.

Килешенгән:
Директор урынбасары _____ И.Б.Шарифуллина

МБ утырышында каралды, беркетмә №1 “26”август 2022 ел
МБ житәкчесе _____ Л.Ю.Сайфутдинова

Әлмәт 2022ел

Уку предметы буенча 1нче сыйныфта туган (татар) теленә эш программасына аңлатмалы яз.

Әлеге эш программасы түбәндәге документларга таянып интернат мәктәбенә Федераль базис уку планына нигезләнеп норма һәм кагыйдәләргә үтәп төзелде.

Эш программасы түбәндәге документларга нигезләнеп төзелде:

1. Россия Федерациясенең “Россия Федерациясендә белем бирү турында”гы Законы (29.12.2012, №273-ФЗ)
2. Россия Федерациясенең “Россия Федерациясе халык телләре турында”гы Законы (25.10.1991, №1807-1, ред.12.03.2014)
3. Россия Федерациясенең Мәгариф министрлыгы боерыгы 19.12.2014 №1598
4. Татарстан Республикасының “Мәгариф турында”гы Законы (22.07.2013, № 68-ЗРТ)
5. “Татарстан Республикасының халык телләре турында” Законы (8.07.1992, №1560-ХІІ; ред. 12.06.2014 №53-ЗРТ)
6. Авторлык программасы: Урта (тулы) гомуми белем бирү мәктәбендә рус телле балаларга татар телен коммуникатив технология нигезендә укыту программасы (1 — 11 нче сыйныфлар) /Төзүче-авторлар: Р.З. Хәйдәрова, Р.Л.Малафеева, Казан:2011
7. Татарстан Республикасы Әлмәт-интернат мәктәбенә 2022-2023 нче уку елына программасы.
8. Татарстан Республикасы Әлмәт-интернат мәктәбенә 2022-2023 нче уку елына базислы уку-укыту планы.
9. Татарстан Республикасы Әлмәт-интернат мәктәбенә 2022-2023 нче уку елына эш программасы турында нигезләмә (локальный акт).
10. Дәрәслек: : Күңелле татар теле, 1 нче сыйныф (рус телендә белем бирүче дүртъеллык башлангыч мәктәп өчен).Р.З.Хәйдәрова, Н.Г.Галиева 2012 ел.

Туган (татар) телен өйрәтүнең төп максатлары:

1 нче сыйныф укучысының аралашу даирәсен, аралашу ситуацияләрен исәпкә алып, сөйләм эшчәнлегенә барлык төрләр буенча укучыларда коммуникатив компетенция формалаштыру;

Укучының танып белү мөмкинлекләрен, гомуми уку күнекмәләрен, сөйләм культурасын үстерү;

Татар милләтенә, аның тарихи һәм мәдәни хәзинәләренә карата хөрмәт тәрбияләү; укучыларны мәдәниара диалогка тарту; татар телен дәүләт теле буларак өйрәнүгә ихтыяж тудыру.

1-сыйныфта туган (татар) теленә өйрәтүнең нәтижеләре.

I. Сөйләшү.

Диалогик сөйләм.

1-сыйныфта дәрәс вакытының 70-80% ын сөйләшүгә өйрәтү ала. Сөйләм эшчәнлегенә бу төр буенча укучылар түбәндәге күнекмәләргә ия булырга тиеш:

- сайланган эчтәлек аша әңгәмәдәшкә белән контакт урнаштыра, сорау куя, җавап бирә, кире кага, раслый белү;
- дәрәслектә бирелгән үрнәк диалогларны сәнгатьле итеп уку, сөйләү һәм охшаш диалоглар төзү, программада күрсәтелгән коммуникатив максатлар буенча әңгәмәдә катнаша алу.

Монологик сөйләм:

жанлы һәм жансыз предметларны, рәсем, картина эчтәлеген сурәтләп сөйли белү;
өйрәнелгән темалар буенча кечкенә информация бирә белү.

II. Ишетеп аңлау.

Аралашу өчен төп шартларның берсе - әңгәмәдәшләрнең бер-берсенә сөйләмен аңлавы. 1-сыйныфта ишетеп аңларга өйрәтүнең бурычлары түбәндәгеләр:
нормаль темп белән әйтелгәннең ишетү аша мәгънәсен аңларга, аңлаган турында фикер йөртүгә, аралашуда куллана белергә өйрәтү;
сүзләрне, сүзтезмәләрне, жөмлөләрне, грамматик формаларны бер-берсеннән ишетү аша аерырга өйрәтү;
ишетү хәтеренең күләмен үстерү.

III. Уку.

Уку эшчәнлегә буенча укучылар түбәндәге күнекмәләргә ия булырга тиешләр:
татар әлифбасына гына хас хәрефләрне дөрес уку, авазларны дөрес әйтә белү;
транскрипция билгеләрен укый һәм куллана белү күнекмәләрен формалаштыру;
интерференция күренешеннән котылу өчен, рус теленнән кергән сүзләрдә һәм татар теленең үз сүзләрендә бер үк хәрефнең төрле авазлар белдерүен аңлап аера белү;
сәнгатьле дөрес уку күнекмәләрен формалаштыру;
уку техникасын үстерүгә ярдәм итә торган рифмовкалар, җырлар, рифмалаштырылган әкиятләр өйрәнү.

IV. Язу.

1-сыйныфта язуга өйрәтүнең төп максаты – татар әлифбасы хәрефләрен, программага кергән сүзләрне дөрес язарга өйрәнү;
иптәшенә яки әниенә записка язу, төрле бәйрәмнәр белән котлау, уенга чакыру язу, үзәң турында кечкенә белешмә яза белү күнекмәләрен булдыру;
дөрес күчереп язу күнекмәләрен формалаштыру.

Әлмәт интернат мәктәбендә 1нче коррекция сыйныфында туган (татар) теле әлегә бүлекләр буенча укытыла:

1. Әйдәгез, танышабыз! (6 сәг.)
2. Урман дусларыбыз (4 сәг.)
3. Спорт бәйрәме (9 сәг.)
4. Мәктәптә (3 сәг.)
5. Без дәрестә (3 сәг.)
6. Йорт хайваннары һәм кошлары (10 сәг.)
7. Бакчада (6 сәг.)
8. Кыш (12 сәг.)
9. Сәламәт бул!(3 сәг.)
10. Безнең гаилә (4 сәг.)
11. Яз килә (2 сәг.)

12. 8-Март – энилэр бэйрәме (2 сәг.)

13. Татар халык ашлары (1 сәг.)

14. Без кунакка барабыз (1 сәг.)

1 нче сыйныф
Туган (татар) теле.

№	Дәрес темасы	Укучылар эшчәнлегенең характеристикасы	Сүзлек	Дата	
				план	Факт.
1.	Бу кем?нәрсә? соравы аша кирәкле информация алу. Получение информации через вопросы кто? что?	Укучы, укытучы, кыз, малай сүзләре белән таныштыру. Бу нәрсә? соравы аша кирәкле информация алу. Ознакомление со словами ученик, учитель, девочка, мальчик.	Укучы, укытучы, балалар, мәктәп, сыйныф, такта, песи, күбәләк	2.09	
2.	Күплек сан	Күплек сан кушымчаларын ялгау үзенчәлекләрен аңлау		9.09	
3.	Кире кагу һәм раслау . Ачыкый белү.	Юк, әйе, түгел сүзләре белән танышу	Аның, әйе, түгел, юк	16.09	
4.	Сүз +-мы/-ме =? конструкциясе	Сүз +-мы/-ме =? Конструкциясен дәрәс кулланырга өйрәнү		23.09	
5. 6.	Татарстан шәһәрләре исемнәре. Син кайда яшисең?	Татарстан шәһәрләре исемнәре белән танышу. Син кайда яшисең соравына җавап бирергә өйрәнү	Казан, Чаллы, Әлмәт, Чистай, Алабуга. Кайда?, яши, Казанда яшим	30.09 7.10	
7.	Ничә? Сиңа ничә яшь?	1 дән 10 кадәргә саннар белән танышу. Бер-береңнең яшен, ничәнче сыйныфта укуын сорау һәм җавап бирү	1-10 га кадәрле саннар, ничә? Ничә яшь?	14.10	
8. 9.	Нәрсә? Нәрсәләр? А, а хәрефен уку, язү.	Нәрсә? Нәрсәләр? соравы һәм хайваннарның атамалары белән танышу. А, а хәрефен укырга һәм язарга өйрәнү.	Нәрсә? Керпе. Аю, бүре, куян, тин, төлкә	21.10 28.10	

10.	Ә, ә хәрефен уку, язу.	Ә, ә хәрефен укырга һәм язарга өйрәнү.	Су, балык, агач, жир	11.11	
11.	О, о хәрефләрен уку, язу.	О, о хәрефләрен дөрес итеп уку, язу. Нинди? Соравы белән танышу	Куркак, хәйләкәр, жырлый, соры, зур, кечкенә, усал	18.11	
12.	Ө, ө хәрефләрен уку, язу.	Ө, ө хәрефләрен дөрес итеп уку, язу.	өй	25.11	
13.	Н, н, ң хәрефләрен уку, язу.	Әш-хәрәкәтең турында хәбәр итә белү.	Кош, йөгәрә, сикерә, йөзә, оча, сиңа, миңа.	2.12	
14.	И, и хәрефләрен уку, язу	И, и хәрефләрен дөрес итеп уку, язу		9.12	
15.	Ы хәрефен уку, язу.	Ы хәрефен уку, язу. Үзеңнең хәрәкәтләрң турында хәбәр итү.	Алар, нишли.	16.12	
16.	У, у хәрефләрен уку, язу.	У, у хәрефләрен уку, язу. Куша һәм үтенә белү.	Урам, урман, кояш. Алмагач, сандугач	23.12	
17. 18.	Ү, ү хәрефләрен уку, язу. Чтение, написание букв у, ү.	Ү, ү хәрефләрен уку, язу. Таныш булмаган кешегә мөрәжәгать итә белү, гафу үтенү. Чтение, написание букв у, ү. Уметь извиняться, обращаться к незнакомому человеку.	Гафу ит(егез), ярый, мөмкинме. Үрдәк, бүре Прости(те), ладно, можно. Утка, волк.	13.01 20.01	
19. 20.	Т, т хәрефләрен уку, язу. Чтение, написание буквы Т,т.	Т, т хәрефләрен уку, язу. Бер-береңнән мәгълүмат, интервью ала белү. Кем белән уйнаганныңны, утырганыңны әйтә белү. Чтение, написание буквы Т,т. Уметь друг у друга узнавать информацию, брать интервью.	Туп, тиз, экрен. Мяч, быстро, медленно.	27.01 03.02	

		Уметь говорить с кем сидишь, играешь.			
21. 22.	Л, л хәрефен уку, язу. Нишлисең? Чтение, написание буквы Л,л. Умение отвечать на вопрос что делаешь?	Л, л хәрефен уку, язу. Эш-хәрәкәтне белдергән сүзләргә зат-сан белән төрләндерергә өйрәтү. Чтение, написание буквы Л,л. Научить спрягать по лицам слова, обозначающие действие.	Уйныйм, уйныйсың, уйный Я играю, ты играешь, он играет.	10.02 17.02	
23.	К, к хәрефләрен уку, язу. Чтение, написание буквы К,к.	К, к хәрефләрен дәрәс итеп уку, язу. Умение правильного чтения и написания буквы К,к.	Кул, кал, көн. Рука, оставайся, день.	03.03	
24.	Ничәнче? Умение отвечать на вопрос который?	Өйрәнгән хәрефләр белән сүзләр язу Ничәнче? сорагына җавап бирергә өйрәтү Уметь составлять слова с изученными буквами. Научить отвечать на вопрос который?	Беренче-унынчы Первый - десятый	10.03	
25.	Дәресләр расписаниясе. Расписание уроков.	Дәресләр расписаниясен сорый, әйтә белү. Ничек? сорагы белән танышу Уметь спрашивать и говорить расписание уроков.	Тәһәфес, дәрес, рәсем, татар, рус, тел, ничек. Перемена, урок, рисование, татарский русский, язык, как.	17.03	
26.	Р, р хәрефен уку, язу. Чтение, написание буквы Р,р.	Уку-язу әсбаплары барлыгын, юклыгын хәбәр итә белү. Үзгә		24.03	

		уку-язу эсбаплары сорап тору яки аларны иптәшенә тәкъдим итә белү. Уметь сообщать о наличии или отсутствии школьных принадлежностей. Уметь спрашивать или предлагать школьные принадлежности.			
27. 28.	Мин нәрсә алам? Кайда? сорагына җавап бирү. Умение отвечать на вопросы что я беру? Где?	Мин (син, ул) нәрсә алам (аласың, ала) конструкцияләре төзи белергә өйрәтү. Кайда сорагына дәрәҗә итеп җавап бирергә өйрәтү. Яңгырау һәм саңгырау тартыклар турындагы белемнәрен ныгыту Уметь составлять конструкции я(ты, он,она) что беру(берешь, берет). Уметь правильно отвечать на вопрос где? Закрепление знаний о звонких и глухих согласных.	Өстәл, өстендә, астында. Стол, над, под.	7.04 14.04	
29. 30.	Йорт хайваннарының исемнәрен әйтә белү. Уметь говорить названия домашних животных.	Йорт хайваннарының исемнәрен әйтә белү. Уметь говорить названия домашних животных.	Ат, сыер, сарык, кәҗә, пәси, эт, бозау, дуңгыз, тавык, этәч, чеби, күркә, каз, бәби. Лошадь, корова, овца, коза, кот, собака, теленок, свинья, курица, петух, цыпленок, индюк, гусь, малыш	21.04 28.04	
31.	В, в хәрефләрен уку, язү. Чтение, написание буквы В,в.	В, в хәрефләрен дәрәҗә итеп уку, язү. Правильное чтение и написание буквы В,в.		05.05	
32.	Г, г хәрефләрен уку, язү.	Г, г хәрефләрен уку, язү Хушлаша, кунакка чакыра белү.	Кая, кемгә.	12.05	

	Чтение, написание буквы Г,г.	Кая барганыңны эйтэ белү. Чтение, написание буквы Г,г. Уметь прощаться и звать в гости.	Куда, кому		
33.	Кая? Кемгә? Нәрсәгә? Кабатлау Куда? Кому? Чему? Повторение	Кая? Кемгә? Нәрсәгә? сорауларына җавап бирергә өйрәтү. -га/-гә; -ка/-кә кушымчаларын ялгау үзенчәлекләре Научить отвечать на вопросы Куда? Кому? Чему?	Кая, кемгә, нәрсәгә? Бара Куда? Кому? Чему? Идет	19.05	

Эш программасына үзгэрешлэр кертү бите

[illegible]

